

%B4%D0%B5%D0%B9.%20%D0%A1%D0%B5%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0%D1%80%2028.11.2019%20%D0%A4%D0%95%D0%9F%D0%91.pdf (дата звернення: 13.04.2024)

6. Про Бюро економічної безпеки України : Закон України від 28.01.2021 р. № 1150-IX : станом на 1 січ. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text> (дата звернення: 13.04.2024)

7. Єдиний портал повідомлень викривачів: веб-сайт URL: <https://whistleblowers.nazk.gov.ua/#/> (дата звернення: 13.04.2024)

8. Про внесення змін до деяких законів України про визначення порядку подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в умовах воєнного стану : Закон України від 20.09.2023 р. № 3384-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3384-20#Text> (дата звернення: 13.04.2024)

УДК 352.07:659.4(4)

КУДРИЦЬКА В.М., магістрантка ОП 281 «Публічне управління та адміністрування»

Науковий керівник – **ПОЛЩУК С.П.**, канд. екон. наук, доцент

Білоцерківський національний аграрний університет

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У КОНТЕКСТІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ОБРОБКИ ЗВЕРНЕНЬ ГРОМАДЯН

Досліджено доцільність впровадження та використання цифрових технологій в роботі органів місцевого самоврядування у країнах Європи та їх вплив на ефективність обробки звернень громадян.

Ключові слова: органи місцевого самоврядування, звернення громадян, європейський досвід, цифрові технології, відкритість, прозорість.

Органи місцевого самоврядування (ОМС) відіграють ключову роль у забезпеченні ефективного функціонування демократії. В сучасному світі, де зростає роль цифрових технологій, ОМС стикаються з новими викликами та можливостями у сфері взаємодії з громадянами. Щоб забезпечити відкритість, прозорість та відповідальність перед громадськістю, органи місцевого самоврядування в Європі активно впроваджують інноваційні підходи у роботі зі зверненнями громадян.

Наукові дослідження світового досвіду вказують на те, що робота із зверненнями громадян у ряді країн є лише однією з адміністративних процедур. Наприклад, в Італії, Іспанії, Німеччині та Австрії існують спеціальні процесуальні закони, які регулюють роботу зі зверненнями громадян у певних галузях управління [1]. У країнах Європейського Союзу, Канаді та США широко використовується механізм "зелених" та "білих книг". "Зелена книга" - це документ уряду, який створений для привернення уваги громадян до актуальних проблем або питань та отримання рішень на їхній основі. З іншого боку, "біла книга" висловлює позицію уряду з урахуванням суспільної думки громадян після проведення відповідного опитування. Це означає, що "зелена книга" розкриває наміри уряду у

сфері політики, тоді як "біла книга" містить конкретні пропозиції щодо вирішення існуючих проблем в державі [2].

Система прийому звернень громадян в країнах Європейського Союзу включає в себе поштові скриньки, електронні звернення, громадські приймальні, де громадяни можуть особисто висловлювати свої зауваження та пропозиції з питань державного управління. Також популярні Internet-чати, де працівники органів влади ведуть діалог з громадянами в реальному часі. Крім того, існують спеціальні громадські комітети, які консультують уряд, висловлюючи свої погляди на різні проблеми за допомогою поштових або телефонних опитувань, інтерв'ю та інших методів.

Досліджуючи європейський досвід, було визначено, що в ряді країн досить ефективно працює інститут адвокатури, який може надати допомогу громадянам у разі незадоволеності діяльністю державного органу чи посадової особи. Наприклад, у США розгляд справи часто включає участь щонайменше трьох сторін: громадянина, який звернувся із заявою, представника державного органу та адвоката, що захищає інтереси громадянина [1].

Європейський досвід функціонування органів місцевого самоврядування у контексті обробки звернень громадян свідчить про значний прогрес у впровадженні сучасних технологій для покращення взаємодії з населенням. Одним із важливих інструментів у цьому процесі є інститут омбудсмена, який допомагає вирішувати спірні питання, що підпадають під змішану компетенцію. Омбудсмен, як правозахисник, розглядає найважливіші, колективні та масові звернення громадян, де масове звернення вважається, наприклад, якщо його подає понад 100 громадян або якщо це повторне колективне звернення з тієї ж проблеми [3; 4].

З наукових досліджень можна зробити висновок, що для уникнення великої кількості стандартних відповідей, саме письмові відповіді громадянам можуть бути замінені особистими зустрічами у муніципальних органах влади. Під час таких зустрічей посадовець, за участю компетентного спостерігача, доступною мовою повідомляє заявника про роботу, яку було проведено щодо його звернення, та про прийняте рішення. Якщо громадянин задоволений відповіддю, він підписує свою згоду під графою "питання по даному зверненню вирішено та додаткових пояснень не потребує" [1].

У деяких країнах діє практика державних служб комунікації уряду з громадськістю, які систематично отримують та обробляють запити населення з різних питань державної політики. Ці служби надають можливість громадянам активно впливати на публічне управління, що сприяє покращенню відносин між державою та громадськістю. Вони також ініціюють невеликі зміни, які можна внести у повсякденне життя, наприклад, розміщують заклики до припинення насильства щодо жінок і дівчат або надають інструкції громадськості щодо реагування на кризові ситуації, такі як землетруси [5].

Аналіз досвіду розвинених західних країн свідчить, що поняття "звернення громадян" наділене статусом адміністративної процедури [1]. Це означає, що такі звернення розглядаються як частина публічно-владних відносин та мають вирішення певних суб'єктивних прав громадян через взаємодію з

адміністративними органами. Цей підхід передбачає чітке регулювання процедур і механізмів розгляду звернень, щоб забезпечити їх ефективність та доступність для громадян [6].

Україні важливо враховувати цей європейський досвід у розвитку механізмів взаємодії з громадянами і забезпеченні відкритості та прозорості у роботі органів місцевого самоврядування. Це передбачає активне впровадження цифрових технологій для забезпечення доступності та ефективності обробки звернень громадян, створення онлайн-платформ та інструментів для подання заяв та скарг, а також забезпечення можливості відстеження статусу їх розгляду.

Список літератури

1. Баклан О.В. Закордонний досвід щодо впровадження за зверненнями громадян до органів виконавчої влади URL: http://www.law.nau.edu.ua/images/Nauka/Naukovij_jurnal/2007/statna_n1_2_2007/Baklan_50.pdf
2. Кравцов М.О. Звернення громадян як чинник взаємодії влади і суспільства: світові системи та проблеми застосування URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1268>
3. Чаплай І. В. Державно-громадська комунікація як об'єкт наукового дослідження в Україні, 2018, 386 с.
4. Міжнародний досвід реалізації права громадян на звернення URL: <https://infocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/29289.pdf>
5. Інституційне забезпечення державної комунікативної політики: досвід країн Європи : аналіт. доп. К. 2014. 40 с.
6. Закон України «Про адміністративну процедуру» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2023, № 15, ст.50) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>

УДК: 502.131.1(477)

КУЧЕР В.В., студентка 4 курсу спеціальності 051 Економіка
Науковий керівник – **БАТАЖОК С.Г.**, канд. екон. наук, доцент
Білоцерківський національний аграрний університет

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Цей матеріал презентує унікальне дослідження сучасного стану та перспектив посилення екологічної безпеки України з огляду на сприяння соціально-економічному розвитку країни.

Ключові слова: екологічна безпека, навколишнє природне середовище, національна безпека України, державне управління природоохоронною діяльністю, державна екологічна політика України.

У сучасному світі, де активно відбувається процес глобалізації і постійного розвитку соціально-економічних процесів, збереження екологічної безпеки стає одним з найважливіших завдань у системі управління загальнонаціональною безпекою. Головна стратегічна мета, що визначена в рамках цілей сталого розвитку України, полягає в забезпеченні високого рівня та якості життя громадян. Це досягається шляхом урахування особливостей сучасного стану соціально-